

ด่วนที่สุด

ที่ กษ 2606/๘๘1

สัปดาห์ 5/28

5 พ 53

10.354.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 888
วันที่ 5 พ.พ. 2553 10.10

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม.10200

๒ กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคเขียวเตี้ย และโรคใบหงิก

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0506/23471 ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2552

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สถานการณ์พื้นที่ระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคใบหงิก และโรคเขียวเตี้ย จำนวน 100 ชุด
2. แนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคเขียวเตี้ย และโรคใบหงิก จำนวน 100 ชุด

1. ความเป็นมา

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 รับทราบสถานการณ์เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและมาตรการการดำเนินการป้องกันและกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พร้อมทั้งให้ความเห็นชอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตพื้นที่ที่มีการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเป็นผู้รับผิดชอบหลัก และใช้เงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นฯ ในการดำเนินการหากมีการใช้เงินอุดหนุนราชการไปบางส่วนแล้วให้สามารถใช้เงินอุดหนุนราชการที่มีอยู่ดำเนินการตามมาตรการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอต่อไปจนแล้วเสร็จตามแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2. ข้อเท็จจริง

2.1 สถานการณ์การระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคใบหงิกและโรคเขียวเตี้ยที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในปี 2531 และมีพื้นที่ระบาดเพิ่มมากขึ้นในปลายปี 2532 ถึงต้นปี 2533 เป็นช่วงที่มีการระบาดมากที่สุดประมาณ 3.8 ล้านไร่ ส่งผลให้สูญเสียผลผลิตข้าวประมาณ 1.5-1.8 ล้านตันข้าวเปลือก คิดเป็นมูลค่าในขณะนั้น ไม่น้อยกว่า 6 พันล้านบาท ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงมูลค่าความสูญเสียในการลงทุนของเกษตรกรทั่วประเทศ

2.2 สถานการณ์การระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคใบหงิกและโรคเขียวเตี้ยในปัจจุบัน

จากสถานการณ์การระบาดที่เริ่มรุนแรงขึ้นในเดือนพฤศจิกายนในพื้นที่ภาคกลางและภาคเหนือตอนล่าง เนื่องจากเกษตรกรทำนาอย่างต่อเนื่องโดยไม่พักดิน การปลูกข้าวหนาแน่นเนื่องจากเกษตรกรใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวในปริมาณที่สูง รวมทั้งการใช้สารกลุ่มไพรีทรอยด์สังเคราะห์ซึ่งเป็นการทำลายศัตรูธรรมชาติและการทำนาปลูกข้าวพันธุ์เดียวกันอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ทำให้เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล มีอาหารอุดมสมบูรณ์อย่างต่อเนื่องส่งผลให้เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นและทำให้

/สถานการณ์...

สถานการณ์รุนแรงขึ้นเป็น 1.96 ล้านไร่ (กลางเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคม 2552) และระบาดรุนแรงที่สุดในรอบปี (ช่วงต้นเดือนธันวาคมถึงกลางเดือนธันวาคม 2552) เป็น 2.39 ล้านไร่

จากสถานการณ์ความรุนแรงดังกล่าวกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับจังหวัดในพื้นที่ที่มีการระบาดดำเนินการตามมาตรการเพื่อป้องกันกำจัดการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 จนพื้นที่การระบาดลดลงเหลือ 6.74 แสนไร่ (ข้อมูลวันที่ 27 มกราคม 2553) และจากการตรวจสอบในพื้นที่ (โดยกรมการข้าวและกรมส่งเสริมการเกษตร) ปรากฏว่าพบโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสที่มีเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเป็นพาหะคือ โรคเขียวเตี้ย และโรคใบหงิก ใน 11 จังหวัด ในภาคเหนือตอนล่างและภาคกลาง ซึ่งไม่มีสารเคมีที่สามารถป้องกันโรคไวรัสได้ ขณะนี้อยู่ระหว่างการสำรวจพื้นที่การระบาด (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

3. แนวทางการช่วยเหลือเกษตรกร

จากการที่ราคาข้าวมีแนวโน้มสูงขึ้น และโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวประสบผลสำเร็จ ชาวนาจึงประสงค์จะปลูกข้าวอย่างต่อเนื่อง แต่เพื่อตัดวงจรการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและโรคระบาดจากไวรัส และรักษาระบบนิเวศในนา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นว่า ควรดำเนินการดังนี้

3.1 การให้ความช่วยเหลือเป็นเงินสด โดยจ่ายเงินช่วยเหลือเป็นเงินสดแก่เกษตรกรผู้ประสบภัย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนโดยใช้เกณฑ์การช่วยเหลือ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2549 ที่ช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายรุนแรงจากพื้นที่น้ำท่วมซึ่งเป็นเวลานาน เฉพาะด้านพืช (ช่วยเหลือร้อยละห้าสิบของรายได้เกษตรกรที่ควรจะได้รับ) โดยดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549 และหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2551 โดยอนุโลม พื้นที่ความเสียหายประมาณ 6.74 แสนไร่ จ่ายในอัตราไร่ละ 2,280 บาท เป็นเงิน 1,537 ล้านบาท การจ่ายเงินสดให้เกษตรกรให้กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นผู้ดำเนินการและจ่ายเงินช่วยเหลือผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเพื่อเข้าบัญชีเกษตรกรโดยตรง

3.2 การให้การสนับสนุนเกษตรกรเพื่อสร้างความสนใจในการให้ความร่วมมือเพื่อให้สามารถตัดวงจรการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคเขียวเตี้ย และโรคใบหงิก โดยภาครัฐการดำเนินการเอง ใช้งบประมาณ 418 ล้านบาท แบ่งเป็น

3.2.1 ดำเนินการไถกลบต้นข้าวในพื้นที่ระบาด 6.74 แสนไร่ ในราคาไร่ละ 350 บาท เป็นเงิน 236 ล้านบาท โดยกรมพัฒนาที่ดินร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจังหวัดพื้นที่ที่มีการระบาด เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

3.2.2 สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีที่กรมการข้าวผลิต พื้นที่ 6.74 แสนไร่ อัตราไร่ละ 15 กิโลกรัม ๆ ละ 18 บาท เป็นเงิน 182 ล้านบาท โดยกรมการข้าวและกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

3.2.3 ขอหลักการให้ขยายเวลาการชำระหนี้และลดดอกเบี้ยให้กับเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลฯ ที่เข้าร่วมโครงการผ่านธนาคารเพื่อการเกษตร

/และสหกรณ์...

และสหกรณ์การเกษตร สถาบันเกษตรกร และสถาบันการเงิน ส่วนงบประมาณชุดเชยดอกเบี้ยจะขออนุมัติในภายหลัง

3.3 แนวทางการดำเนินงานต่อเนื่องเพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคเหี่ยวเฉาและโรคใบหงิก เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการระบาดสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและยุติลงอย่างถาวร จำเป็นต้องดำเนินการโครงการรวม 2 โครงการ วงเงินงบประมาณ 83 ล้านบาท โดยแบ่งเป็น

3.3.1 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล วงเงินงบประมาณ 25 ล้านบาท

3.3.2 โครงการการป้องกันการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลอย่างยั่งยืน วงเงินงบประมาณ 58 ล้านบาท

3.4 แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะยาวเพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคเหี่ยวเฉา และโรคใบหงิกอย่างยั่งยืน รวมทั้งปัญหาข้าววัชพืช ความสมดุลของระบบนิเวศ และความอุดมสมบูรณ์ของดิน จึงจำเป็นต้องปฏิรูประบบการปลูกข้าวใหม่ โดยการกำหนดช่วงเวลาการเพาะปลูกข้าวให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับสภาพทางกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยคณะกรรมการจัดทำระบบการปลูกข้าวจะได้พิจารณา ระบบการปลูกพืชและมาตรการสนับสนุนที่เหมาะสมเสนอรัฐบาลเพื่อปรับปรุงระบบการปลูกข้าวต่อไป (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

4. ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

4.1 รับทราบสถานการณ์การระบาดและการดำเนินการตามมาตรการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

4.2 ขออนุมัติในหลักการแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรตามข้อ 3

4.3 อนุมัติกรอบวงเงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น 2,038 ล้านบาท (สองพันสามสิบแปดล้านบาทถ้วน)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมการข้าว

โทรศัพท์/โทรสาร 0 2561 3220